

IX

OPPIKOULUT

66

TILASTOLLINEN KATSAUS OPPIKOULUJEN TILAAN
JA TOIMINTAAN LUKUVUOSINA

1946—1949

IX

LÄRDOMSSKOLORNA

66

STATISTISK ÖVERSIKT AV LÄRDOMSSKOLORNAS
TILLSTÄND OCH VERKSAMHET UNDER LÄSÅREN

1946—1949

*APERÇU STATISTIQUE DE L'ÉTAT DES ÉTABLISSEMENTS
D'INSTRUCTION SECONDAIRE EN FINLANDE PENDANT
LES ANNÉES SCOLAIRES 1946—1949*

Alkusanat.

Esillä oleva tilastojulkaisu on laadittu pääasiassa samojen periaatteiden mukaan kuin saman sarjan edellinen julkaisu, joka käsitti lukuvuodet 1938—46. Kyselykaavakkeisiin ei sitten lukuvuoden 1940—41 ole tehty muutoksia.

Selostuksen on laatinut allekirjoittanut **Granberg**.

Helsingissä, Tilastollisessa päätoimistossa touku-
kuussa 1950.

Förord.

Föreliggande statistiska publikation har utarbetats enligt i huvudsak samma principer, som den föregående i samma serie, vilken omfattade läsåren 1938—46. Insamlingsformulären ha alltsedan läsåret 1940—41 förblivit oförändrade.

Redogörelsen har utarbetats av undertecknad **Granberg**.

Helsingfors, på Statistiska centralbyrån, i maj 1950.

Martti Kovero.

G. Fougstedt.

C. E. Granberg.

Sisällys.		Sivu	Innehåll.		sid.
1. Oppikoulujen luku		5	1. Antalet lärdomsskolor		5
2. Opettajakunta		6	2. Lärarkåren		6
3. Oppilaiden luku		7	3. Elevantalet		7
4. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden		9	4. Antalet klasser och elevantalet per klass		9
5. Muut tiedot oppilaista		9	5. Övriga uppgifter om eleverna		9
6. Oppikoulujen menot ja tulot		13	6. Lärdomsskolornas utgifter och inkomster		13
7. Ylioppilastutkinto		15	7. Studentexamen		15

Table des matières.

	Pag.
1. Nombre d'écoles	5
2. Personnel enseignant	6
3. Nombre d'élèves	7
4. Nombre de classes et nombre d'élèves par classe	9
5. Autres renseignements sur les élèves	9
6. Dépenses et revenus des écoles secondaires	13
7. Épreuves écrites de baccalauréat	15

1. Oppikoulujen luku.

Oppikoulujen kokonaisluku on lukuvuodesta 1945—46 lähtien jatkuvasti lisääntynyt ja oli lukuvuonna 1948—49 suurempi kuin koskaan aikaisemmin. Suomenkielisten koulujen luku lisääntyi mainittuna ajanjaksona 40:illä ruotsinkielisten 4:llä. Suomalaisten koulujen lisääntyminen aiheutuu etupäässä 36 uuden kunnallisen ja yksityiskoulun perustamisesta. Alla oleva taulu valaisee tarkemmin koulujen lukumäärässä viime vuosina tapahtunutta kehitystä.

1. Antalet lärdomsskolor.

Totalantalet lärdomsskolor har sedan läsåret 1945—46 kontinuerligt ökats och var under läsåret 1948—49 större än någonsin förut. De finska skolornas antal ökades under nämnda period med 40, de svenska skolornas med 4. Ökningen i fråga om finska skolor berodde främst på tillkomsten av 36 nya kommunala och privata skolor. Nedanstående tabell belyser mera ingående utvecklingen av antalet skolor under de senaste åren.

1. Oppikoulujen luku. — Antal lärdomsskolor. — Nombre d'écoles.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Valtionkouluja — Statsskolor Écoles de l'État			Kunnallisia ja yksityisiä kouluja Kommunala och privata skolor Écoles municipales et privées			Kaikkiaan — Inalles — Total		
	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total
1938—39 ...	72	17	89	116	28	144	188	45	233
1945—46 ...	78	16	94	153	26	179	231	42	273
1946—47 ...	79	16	95	166	26	192	245	42	287
1947—48 ...	80	16	96	176	27	203	256	43	299
1948—49 ...	82	17	99	189	29	218	271	46	317

Taulusta ilmenee, että kunnalliset ja yksityiskoulut lukuvuonna 1948—49 olivat 69 % kaikista kouluista. Valtionkouluista 87 % toimi kaupungeissa.

Koulumuodon mukaan oppikoulut lukuvuosina 1946—49 jakaantuivat seuraavasti:

Av tabellen framgår att gruppen kommunala och privata skolor läsåret 1948—49 omfattade inte mindre än 69 % av totalantalet. Av statsskolorna voro 87 % verksamma i städerna.

Efter skoltyp fördelade sig lärdomsskolorna läsåren 1946—49 på följande sätt:

2. Oppikoulut koulumuodon mukaan. — Lärdomsskolorna efter skoltyp. — Catégories d'écoles.

	1946—47			1947—48			1948—49		
	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total
Valtionkoulut — Statsskolor — Écoles de l'État	79	16	95	80	16	96	82	17	99
Normaalilyseot — Normallyceer — Écoles normales supérieures	2	1	3	2	1	3	2	1	3
Klassilliset lyseot — Klassiska lyceer — Lycées d'études classiques	3	1	4	3	1	4	3	1	4
Poikalyyseot — Gosslyceer — Lycées de garçons	23	3	26	23	3	26	23	3	26
Yhteislyseot — Samlyceer — Lycées mixtes	18	5	23	19	5	24	20	6	26
Tyttölyseot — Flicklyceer — Lycées de jeunes filles	13	1	14	14	1	15	14	1	15
Tyttökoulut — Flickskolor — Écoles de jeunes filles	10	3	13	9	3	12	9	3	12
Keskikoulut — Mellanskolor — Écoles moyennes	10	2	12	10	2	12	11	2	13
Kunnalliset ja yksityiset — Kommunala och privata — Écoles municipales et privées	166	26	192	176	27	203	189	29	218
Poikalyyseot — Gosslyceer — Lycées de garçons	—	1	1	—	1	1	—	1	1
Yhteislyseot — Samlyceer — Lycées mixtes	68	16	84	70	16	86	75	16	91
Tyttölyseot — Flicklyceer — Lycées de jeunes filles	3	4	7	3	4	7	3	4	7
Yhteislukiot — Samgymnasier — Classe supérieure des écoles mixtes	3	1	4	3	1	4	3	1	4
Tyttöluikiot — Flickgymnasier — Classes supérieures des écoles de jeunes filles	3	1	4	3	1	4	3	1	4
Keskikoulut — Mellanskolor — Écoles moyennes	89	3	92	97	4	101	105	6	111

Valtionkouluista olivat lukuvuonna 1948—49 poika- ja yhteislyseot suurimpana ryhmänä, jota vastoin keskikouluja oli vain 13 %. Kunnallisista ja yksityiskouluista taas oli eniten keskikouluja, kokonaista 51 % kaikista. Yhteislyseot ovat lähinnä suurin ryhmä.

Uusimuotoisia kouluja, jotka pohjautuvat kansakoulun koko oppimäärälle, oli lukuvuonna 1938—39 28, joista 10 valtion ja 18 yksityiskoulua. Lukuvuonna 1948—49 oli uusimuotoisia kouluja 60, niistä 12 valtionkoulua.

2. Opettajakunta.

Opettajiston kokoonpano lukuvuosina 1938—39 ja 1945—49 ilmenee taulusta 3.

3. Opettajat virka-aseman ja sukupuolen mukaan. — Lärarkären efter tjänsteställning och kön.

Maitres selon la situation et le sexe.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Vakinaisia Ordinarie Ordinaires	Viransijaisia Tjänstförrät- tande Extraordinaires	Tuntiopettajia Timlärare Adjoints	Yhteensä Summa Total	Miehiä — Manliga Hommes		Naisia — Kvinnliga Femmes		
					Luku Antal Nombre	%	Luku Antal Nombre	%	
<i>Kaikki koulut — Samtliga skolor — Toutes les écoles</i>									
1938—39	1 956	297	1 173	3 426	1 648	48.1	1 778	51.9	
1945—46	2 040	421	1 853	4 314	1 850	42.9	2 464	57.1	
1946—47	2 129	419	2 035	4 583	2 000	43.6	2 583	56.4	
1947—48	2 225	397	2 258	4 880	2 108	43.2	2 772	56.8	
1948—49	2 263	402	2 482	5 147	2 280	44.3	2 867	55.7	
<i>Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnoises</i>									
1938—39	1 513	232	877	2 622	1 235	47.1	1 387	52.9	
1945—46	1 678	343	1 561	3 582	1 514	42.3	2 068	57.7	
1946—47	1 754	352	1 738	3 844	1 653	43.0	2 191	57.0	
1947—48	1 848	333	1 894	4 075	1 717	42.1	2 358	57.9	
1948—49	1 878	322	2 086	4 286	1 862	43.4	2 424	56.6	
<i>Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Suédoises</i>									
1938—39	443	65	296	804	413	51.4	391	48.6	
1945—46	362	78	292	732	336	45.9	396	54.1	
1946—47	375	67	297	739	347	47.0	392	53.0	
1947—48	377	64	364	805	391	48.6	414	51.4	
1948—49	385	80	396	861	418	48.5	443	51.5	

Opettajien kokonaismäärä on lukuvuodesta 1945—46 lukuvuoteen 1948—49 jatkuvasti lisääntynyt. Miesopettajien osalta tämä lisäys oli 23.2 %, naisopettajien 16.4 %. Kun verrataan vakinaisten ja tuntiopettajien lukumääriä keskenään, huomataan ensinmainittujen vielä lukuvuonna 1945—46 olleen enemmistönä. Mutta sen jälkeen on vakinaisten opettajien lukumäärä lisääntynyt hitaammin kuin tuntiopettajien. Tämän johdosta ensinmainittuja lukuvuonna 1948—49 oli 44.0, viimemainittuja 48.2 % opettajien koko määrästä.

Taulu 4 osoittaa opettajien lukumäärän erikseen valtion- ja yksityiskouluissa sekä suomen- ja ruotsinkielisissä kouluissa.

Taulusta käy ilmi, että edellä mainittua opettajien lukumäärän lisäystä on tapahtunut sekä valtion- että yksityiskouluissa. Kaikkina taulukkoon otettuina lukuvuosina on miesopettajia ollut valtionkouluissa suhteellisesti enemmän kuin yksityisissä. Niinpä tämä suhdeluku oli lukuvuonna 1938—39 ensinmainituissa 50.6 %, viimemainituissa 46.0 %.

Bland statsskolorna bildade läsåret 1948—49 goss- och samlyceerna de största grupperna, varemot mellanskolorna endast utgjorde 13 %. Inom gruppen kommunala och privata skolor åter kommo mellanskolorna på första plats och utgjorde hela 51 % av samtliga. Samlyceerna bildade den näst största gruppen.

Antalet skolor av ny typ, som baserar sig på fullständig folkskolekurs, var läsåret 1938—39 28, av vilka 10 stats- och 18 privatskolor. Läsåret 1948—49 uppgick antalet skolor av ny typ till 60, av vilka 12 voro statliga.

2. Lärarkären.

Lärarkärens sammansättning läsåren 1938—39 och 1945—49 framgår av tabell 3.

Totalantalet lärare har från läsåret 1945—46 till läsåret 1948—49 kontinuerligt ökat. I fråga om de manliga lärarna utgör denna ökning 23.2 % i fråga om de kvinnliga 16.4 %. Vid en jämförelse mellan antalet ordinarie lärare och antalet timlärare fäster man sig vid att de förra ännu läsåret 1945—46 voro i majoritet. Antalet ordinarie lärare har likväl där- efter ökat i långsammare takt än timlärarna. Sålunda utgjorde läsåret 1948—49 de förstnämnda 44.0, de sistnämnda 48.2 % av samtliga lärare.

Tabell 4 utvisar antalet lärare i statens och i privata skolor samt i finsk- och svenskspråkiga skolor.

Av tabellen framgår att den ovannämnda ökningen av antalet lärare berör såväl stats- som privatskolor. Under alla läsår tabellen omfattar är relationstalet för manliga lärare större i statens skolor än i privata. Sålunda utgjorde det läsåret 1938—39 i förstnämnda 50.6 %, i de senare 46.0 %, läsåret 1945—46 respektive 45.7 och 40.6 %. Under läsåret 1948—49

4. Valtion- ja yksityiskoulujen opettajat. — Lärare i statens och privata skolor.

Maitres des écoles de l'État et des écoles privées.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Valtionkoulut — Statsskolor Écoles de l'État				Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor Écoles municipales et privées				Kaikkiaan Inalles Total
	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svensksp. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Siitä miehiä Därav män Dont hommes	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svensksp. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Siitä miehiä Därav män Dont hommes	
1938—39	1 273	305	1 578	798	1 349	499	1 848	850	3 426
1945—46	1 631	283	1 914	875	1 951	449	2 400	975	4 314
1946—47	1 701	316	2 017	926	2 143	423	2 566	1 074	4 583
1947—48	1 750	365	2 115	1 148	2 325	440	2 765	1 141	4 880
1948—49	1 835	368	2 203	1 021	2 451	493	2 944	1 259	5 147

lukuvuonna 1945—46 vastaavasti 45.7 ja 40.6 %. Lukuvuonna 1948—49 oli miesopettajia valtionkouluissa 46.3 %, yksityiskouluissa 42.8 %.

Hyvin monet niin hyvin valtionkoulujen kuin yksityiskoulujenkin opettajista opettivat kahdessa tai useammassa koulussa. Tämä johtunee osaksi pätevien opettajien puutteesta, osaksi opettajien pyrkimyksistä hankkia lisätuloja pitämällä ylimääräisiä oppitunteja. Valtion koulujen opettajista antoi lukuvuonna 1948—49 551 ja kunnallisten ja yksityisten koulujen opettajista 734 opetusta kahdessa tai useammassa koulussa.

3. Oppilaiden luku.

Oppikoulujen oppilasmäärän kehitys käy ilmi seuraavasta taulusta. Tiedot ovat helmikuun 1 piltä.

utgjorde antalet manliga lärare i statsskolorna 46.3 % i privatskolorna 42.8 %.

Ett rätt stort antal lärare såväl i statsskolorna som i privatskolorna undervisade i två eller flere skolor. Detta torde dels bero på bristen på kompetenta lärare, dels på att lärarna genom extra lektioner försöka skaffa sig ökade inkomster. Av lärarna i statsskolorna undervisade läsåret 1948—49 551 och av lärarna i kommunala och privata skolor 734 i två eller flere skolor.

3. Elevantalet.

Utvecklingen av antalet elever i lärdomskolorna framgår av följande tabell. Uppgifterna hänföra sig till den 1:sta februari.

5. Oppilaiden lukumäärä. — Antalet elever. — Nombre d'élèves.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Valtionkoulut — Statsskolor Écoles de l'État				Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privatskolor Écoles municipales et privées				Kaikki koulut — Samtliga skolor Toutes les écoles			
	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Garçons	Tyttöjä Flickor Filles	Poikia Gossar Garçons %	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Garçons	Tyttöjä Flickor Filles	Poikia Gossar Garçons %	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Garçons	Tyttöjä Flickor Filles	Poikia Gossar Garçons %
Kaikki koulut — Samtliga skolor — Toutes les écoles												
1938—39	26 327	13 478	12 849	51.2	27 456	11 472	15 984	41.8	53 783	24 950	28 833	46.4
1945—46	34 440	16 805	17 635	48.9	43 046	15 873	27 173	36.9	77 486	32 678	44 808	42.2
1946—47	35 652	17 028	18 624	47.8	45 503	16 740	28 763	36.8	81 155	33 768	47 387	41.6
1947—48	37 299	17 670	19 629	47.4	47 546	17 967	29 579	37.8	84 845	35 637	49 208	42.0
1948—49	38 045	18 012	20 033	47.3	49 695	19 182	30 513	38.6	87 740	37 194	50 546	42.4
Suomenkieliset — Finskspåkiga — Finnoises												
1938—39	22 672	11 368	11 304	50.1	22 563	9 588	12 975	42.5	45 235	20 956	24 279	46.3
1945—46	30 266	14 486	15 780	47.9	37 824	13 936	23 888	36.8	68 090	28 422	39 668	41.7
1946—47	31 205	14 650	16 555	46.9	40 019	14 728	25 291	36.8	71 224	29 378	41 846	41.2
1947—48	32 318	15 095	17 223	46.7	42 006	15 905	26 101	37.9	74 324	31 000	43 324	41.7
1948—49	32 991	15 419	17 572	46.7	43 925	16 970	26 955	38.6	76 916	32 389	44 527	42.1
Ruotsinkieliset — Svenskspåkiga — Suédoises												
1938—39	3 655	2 110	1 545	57.7	4 893	1 884	3 009	38.5	8 548	3 994	4 554	46.7
1945—46	4 174	2 319	1 855	55.6	5 222	1 937	3 285	37.1	9 396	4 256	5 140	45.3
1946—47	4 447	2 378	2 069	53.5	5 484	2 012	3 472	36.7	9 931	4 390	5 541	44.2
1947—48	4 981	2 575	2 406	51.7	5 540	2 062	3 478	37.2	10 521	4 637	5 884	44.1
1948—49	5 054	2 593	2 461	51.3	5 770	2 212	3 558	38.3	10 824	4 805	6 019	44.4

Oppilasmäärä lisääntyi vuosina 1945—49 10 254 eli 13.2 %, josta 6 649 tulee yksityis- ja 3 645 valtionkoulujen osalle. Samana ajanjaksona kansakoulujen oppilasmäärä lisääntyi 23 864 eli 5.4 %. Valtionkoulujen osuus koko oppilasmäärästä supistuu vähitellen pienemmäksi.

Ökningen av elevnumerären under perioden 1945—49 utgör 10 254 eller 13.2 %, varav 6 649 komma på privat- och 3 645 på statsskolornas andel. Under samma period ökades antalet elever i folkskolorna med 23 864 eller med 5.4 %. Statsskolornas andel i hela elevnumerären håller på att långsamt minska.

Tarkasteltaessa valtionkoulujen ja yksityiskoulujen oppilasmäärien jakaantumista suomen- ja ruotsinkielisten koulujen kesken huomataan, että lukuvuonna 1948—49 valtionkoulujen oppilaista 86.7 % kävi suomenkielistä ja 13.3 % ruotsinkielistä koulua. Vastaavat prosenttiluvut yksityiskouluista ovat 88.4 ja 11.6.

Kaikkina taulussa esiintyvinä vuosina ovat poikaoppilaat olleet vähemmistönä. Lukuvuonna 1938—39 oli poikia kuitenkin suhteellisesti vähän enemmän kuin nelivuotiskautena 1945—49. Näinä lukuvuosina oli poikia valtionkouluissa huomattavasti enemmän kuin yksityiskouluissa. Viimemainittujen oppilaista sitä vastoin lähes $\frac{2}{3}$ oli tyttöjä.

Uusimuotoisten koulujen oppilasmäärä — nämä koulut pohjautuvat kansakoulun koko oppimäärälle — on viime lukuvuosina jatkuvasti lisääntynyt, vaikkakin sen suhteellinen osuus koko oppilasmäärästä on pysynyt melkein ennallaan.

En undersökning av, huru elevantalet i statskolorna och privatskolorna fördelade sig på finskspråkiga och svenskspråkiga skolor, ger vid handen att läsåret 1948—49 86.7 % av statsskolornas elever besökte finskspråkig och 13.3 % svenskspråkig skola. För privatskolornas vidkommande voro motsvarande procenttal 88.4 och 11.6.

Under samtliga de år tabellen omfattar ha gossarna varit i minoritet. Läsåret 1938—39 var deras procentuella andel likväl något större än under fyraårsperioden 1945—49. Under dessa läsår äro procenttalen för gossarna i statsskolorna betydligt högre än i privatskolorna. I sistnämnda skolor voro inemot $\frac{2}{3}$ av eleverna flickor.

Elevantalet i skolorna av ny typ, som grunda sig på folkskolans hela lärokurs, har under de senaste läsåren hela tiden ökat, om ock dess procentuella andel i totalantalet elever förblivit nästan oförändrat.

6. Uusimuotoisten koulujen oppilasmäärä. — Antalet elever i skolor av ny typ. — *Nombre des élèves dans les écoles de type nouveau.*

Lukuvuosi Läsår <i>Année scolaire</i>	Valtionkoulut Statsskolor <i>Écoles de l'État</i>	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>	Kaikki oppikoulut — Samtliga lärdomsskolor <i>Toutes les écoles secondaires</i>		
			Poikia Gossar <i>Garçons</i>	Tyttöjä Flickor <i>Filles</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>
Kaikki koulut — Samtliga skolor — <i>Toutes les écoles</i>					
1938—39	1 907	2 168	1 839	2 236	4 075
1945—46	2 836	4 514	2 773	4 577	7 350
1946—47	2 834	4 959	2 932	4 861	7 793
1947—48	2 729	5 148	3 137	4 740	7 877
1948—49	2 596	5 857	3 438	5 015	8 453
Suomenkieliset — Finskspråkiga — <i>Finnoises</i>					
1938—39	1 739	2 168	1 738	2 169	3 907
1945—46	2 589	4 444	2 636	4 397	7 033
1946—47	2 584	4 889	2 795	4 678	7 473
1947—48	2 471	5 008	2 948	4 531	7 479
1948—49	2 364	5 633	3 207	4 790	7 997
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — <i>Suèdoises</i>					
1938—39	168	—	101	67	168
1945—46	247	70	137	180	317
1946—47	250	70	137	183	320
1947—48	258	140	189	209	398
1948—49	232	224	231	225	456

Taulussa 6 on yksityiskohtaisempia tietoja äskennä mainittujen koulujen oppilaista.

Seuraava asetelma osoittaa keskikouluasteella olevien oppilaiden lukumäärän juuri ennen talvisotaa ja viimeisinä lukuvuosina.

Tabell 6 lämnar mera detaljerade uppgifter rörande eleverna i skolor av nämnda typ.

Följande sammanställning utvisar antalet elever på mellanskolestadiet under läsåret närmast före vinterkriget och under de senaste läsåren.

	1938—39	%	1946—47	%	1947—48	%	1948—49	%
Suomenkiel. koulut — Finskspr. skolor — <i>Écoles finnoises</i>	36 591	81.7	60 109	84.4	62 530	84.1	64 297	83.6
Ruotsinkiel. koulut — Svenskspr. skolor — <i>Écoles suèdoises</i>	6 515	76.2	7 984	80.4	8 553	81.3	8 850	81.8
Kaikkiaan — Inalles — <i>Total</i>	43 106	80.1	68 093	83.9	71 083	83.8	73 147	83.4

Kaikkina lukuvuosina yli $\frac{4}{5}$ koulujen koko oppilasmäärästä oli keskikouluasteella. Suomenkielisten koulujen oppilaista oli suhteellisesti enemmän keskikouluasteella kuin ruotsinkielisten.

Samtliga läsår var över $\frac{4}{5}$ av hela antalet skol elever på mellanskolestadiet. Av eleverna i de finskspråkiga skolorna voro proportionsvis flere på mellanskolestadiet än i de svenskspråkiga.

4. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden.

Oppikoulujen luokkien luku lukuvuosina 1938—39 ja 1945—49 ilmenee taulusta 7.

4. Antalet klasser och elevantalet per klass.

Antalet klasser i lärdomsskolorna läsaren 1938—39 och 1945—49 framgår av tabell 7.

7. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden. — Antalet klasser och elevantalet per klass.

Nombre de classes et nombre d'élèves par classe.

Lukuvuosi Läsår <i>Année scolaire</i>	Valtionkoulut — Statsskolor <i>Écoles de l'État</i>			Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>			Kaikkiaan — Inalles <i>Total</i>		
	Suomenk. Finskspr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suèdoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskspr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suèdoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskspr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suèdoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
Luokkien luku — Antalet klasser — <i>Nombre de classes</i>									
1938—39	753	156	909	790	210	1 000	1 543	366	1 909
1945—46	928	152	1 080	1 154	209	1 363	2 082	361	2 443
1946—47	985	155	1 140	1 253	205	1 458	2 238	360	2 598
1947—48	1 020	178	1 198	1 327	212	1 539	2 347	390	2 737
1948—49	1 045	179	1 224	1 396	223	1 619	2 441	402	2 843
Oppilaita luokkaa kohden — Elevantalet per klass — <i>Nombre d'élèves par classe</i>									
1938—39	30.1	25.4	28.9	28.6	23.3	27.4	29.2	23.4	28.1
1945—46	32.6	27.5	31.9	32.8	25.0	31.6	32.7	26.0	31.7
1946—47	31.7	28.7	31.3	31.9	26.7	31.3	31.8	27.6	31.3
1947—48	31.7	28.0	31.1	31.7	26.1	30.9	31.7	27.0	31.0
1948—49	31.6	28.2	31.1	31.5	25.9	30.7	31.5	26.9	30.9

Luokkien luku on vuosina 1945—49 jatkuvasti lisääntynyt. Lisäystä on tapahtunut sekä valtionettä yksityiskouluissa ja johtuu se etenkin koulujen lukumäärän kasvusta, mutta jossakin määrin myös uusien rinnakkaisluokkien perustamisesta.

Rinnakkaisluokkia on huomattavasti enemmän valtion- kuin yksityiskouluissa. Lukuvuonna 1948—49 oli valtionkouluissa 463 rinnakkaisluokkaa, yksityiskouluissa taas 370. Rinnakkaisluokkien koko lukumäärästä toimi mainittuna lukuvuonna 92.7 % suomalaisissa kouluissa.

Oppilasmäärä luokkaa kohden oli kaikkina taulukossa huomioonotettuina lukuvuosina suomenkielissä kouluissa suurempi kuin ruotsinkielisissä.

5. Muut tiedot oppilaista.

Taulu 8 osoittaa oppilaiden jakaantumisen äidinkielen mukaan lukuvuosina 1938—39 ja 1946—49.

Suomenkielisiä oppilaita oli ruotsalaisissa kouluissa lukuvuonna 1948—49 enemmän kuin ruotsinkielisiä suomalaisissa kouluissa. Lukuvuonna 1938—39 sitä vastoin oli suomenkielisiä oppilaita ruotsalaisissa kouluissa suhteellisestikin jonkin verran vähemmän kuin ruotsinkielisiä suomalaisissa kouluissa.

Lukuvuonna 1948—49 oli kaikkien oppikoulujen oppilaita evankelisluterilaisia 84 600 (96.4 %), kreikkalaiskatolisia 1 018 (1.2 %), muita kristittyjä 255 (0.3 %), ei kristittyjä 160 (0.2 %) ja siviilirekisterissä olevia 1 707 (1.9 %).

Taulu 9 osoittaa oppilaiden ryhmittymisen isän tai äidin ammatin mukaan lukuvuonna 1948—49 absoluuttisin ja suhdeluvuin. Äidin ammatti on otettu huomioon vain silloin, kun hän on perheen pääasiallinen huoltaja. Kyselykaavakkeita uusittaessa otettiin (v. 1941) käytäntöön väestötilaston

Antalet klasser har under perioden 1945—49 kontinuerligt ökats. Ökningen, som berör såväl statsskolor som privatskolor, beror i främsta rummet på att antalet skolor ökats, men i någon mån även på att nya parallellklasser grundats.

Parallellklasserna äro betydligt vanligare i statsskolor än i privatskolor. Läsåret 1948—49 funnos i statsskolorna 463 parallellklasser mot 370 i privatskolorna. Av totalantalet parallellklasser nämnda läsår kommo 92.7 % på de finska skolornas andel.

Antalet elever per klass har under samtliga läsår tabellen omfattar varit större i de finska skolorna än i de svenska.

5. Övriga uppgifter om eleverna.

Tabell 8 utvisar fördelningen av eleverna efter modersmål läsaren 1938—39 och 1946—49.

Antalet finska elever i svenska skolor var läsåret 1948—49 större än antalet svenska elever i finska skolor. Läsåret 1938—39 var däremot antalet finska elever i svenska skolor till och med relativt taget något mindre än antalet svenska i finska skolor.

Läsåret 1948—49 voro av samtliga lärdomsskol-elever 84 600 (96.4 %) evangelisk-luterska, 1 018 (1.2 %) grekisk-katolska och 255 (0.3 %) kristna av annan trosbekännelse, medan 160 (0.2 %) tillhörde icke kristna trossamfund och 1 707 (1.9 %) voro inskrivna i civilregistret.

Av tabell 9 framgår fördelningen av eleverna efter faders eller moders yrke läsåret 1948—49 i absoluta och relativa tal. Moderns yrke har beaktats endast i de fall, då hon varit familjens huvudsakliga försörjare. Då frågeformulären reviderades, togs (år1941) i bruk en efter befolknings-

8. Oppilaat äidinkielen mukaan. — Eleverna efter modersmål. — *Élèves selon la langue maternelle.*

Lukuvuosi — Läsår <i>Année scolaire</i>	Suomi — Finska <i>Finois</i>		Ruotsi — Svenska <i>Svédois</i>		Muu kieli Annat språk <i>Autre langue</i>		Yhteensä Summa <i>Total</i>
		%		%		%	
1938—39							
Suomenkieliset koulut — Finskspråkiga skolor — <i>Écoles finnoises</i>	44 360	98.1	642	1.4	233	0.5	45 235
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Écoles suédoises</i>	97	1.1	8 314	97.3	137	1.6	8 548
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>Toutes les écoles</i>	44 457	82.6	8 956	16.7	370	0.7	53 783
1946—47							
Suomenkieliset koulut — Finskspråkiga skolor — <i>Écoles finnoises</i>	70 422	98.9	675	0.9	127	0.2	71 224
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Écoles suédoises</i>	519	5.2	9 331	94.0	81	0.8	9 931
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>Toutes les écoles</i>	70 941	87.4	10 006	12.3	208	0.3	81 155
1947—48							
Suomenkieliset koulut — Finskspråkiga skolor — <i>Écoles finnoises</i>	73 614	99.0	573	0.8	137	0.2	74 324
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Écoles suédoises</i>	713	6.8	9 678	91.9	130	1.3	10 521
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>Toutes les écoles</i>	74 327	87.6	10 251	12.1	267	0.3	84 845
1948—49							
Suomenkieliset koulut — Finskspråkiga skolor — <i>Écoles finnoises</i>	76 258	99.1	535	0.7	123	0.2	76 916
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Écoles suédoises</i>	921	8.5	9 820	90.7	83	0.8	10 824
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>Toutes les écoles</i>	77 179	88.0	10 355	11.8	206	0.2	87 740

ammattinimikkeistöön sopeutuva jako, jossa on yhdistettynä elinkeinojen mukainen ja sosiaalinen ryhmitys. Lukuvuonna 1940—41 käsitti elinkeinoryhmä *maatalous sivuelinkeinoineen* 17.9 % koko oppilasmäärästä, lukuvuonna 1945—46 23.3 % ja lukuvuonna 1948—49 25.7 %. Lisäys johtuu lukuisien uusien koulujen perustamisesta maaseudulle. Huomioottaen, että ryhmä *maatalous sivuelinkeinoineen* käsittää lähes puolet maan koko väestöstä, on tämän elinkeinoryhmän osuus edelleen katsottava pieneksi. Tämä johtuu osaksi siitä, että mainittu väestöryhmä elinkeinonsa harjoittamisessa tarvitsee vähemmän oppikoulusivistystä kuin useimmat muut, osaksi niistä taloudellisista vaikeuksista, joita lasten koulutus aiheuttaa, kun nämä monessa tapauksessa eivät voi asua kotona.

Ryhmä *teollisuus, käsityö ja rakennustoiminta* on verrattuna lukuvuoteen 1940—41 lisääntynyt 4.5 %, jota vastoin ryhmät *kauppa, j. n. e. sekä julkinen toiminta* ovat vähentyneet vastaavasti 5.1 ja 3.2 %. Ryhmä *liikenne* on pysynyt jokseenkin ennallaan.

Valtionkouluja ja yksityiskouluja koskevia suhdelukuja keskenään verrattaessa huomataan, että työntekijien ryhmät ovat yleensä voimakkaammin edustettuina yksityiskouluissa, eri elinkeinohaarojen työntekijät ja palveluskunta taas valtionkouluissa. Tämä johtuu siitä, että valtionkoulujen lukukausimaksut ovat halvemmat kuin yksityiskoulujen ja että niissä on runsaammin kuin yksityiskouluissa tarjolla vapaaoppilaspaiikkoja sosiaalisesti epäitsenäisten ammattiluokkien lapsille. Maanviljelijäin lapset tulevat etupäässä yksityiskouluihin, koska valtionkouluja on varsinaisella maaseudulla vain muutamia.

Tauluun 10 on koottu tärkeimmät tiedot vapaaoppilaista, joilla tässä tarkoitetaan lukukausimaksujen suorittamisesta kokonaan tai osaksi vapautettuja.

statistikens yrkesnomenklatur avpassad indelning, i vilken såväl personens näring som sociala ställning beaktats. Läsåret 1940—41 omfattade näringsgrenen *lantbruk med binärningar* 17.9 av hela antalet elever, läsåret 1945—46 23.3% och läsåret 1948—49 25.7 %. Ökningen beror på att talrika nya skolor grundats på landsbygden. Då man betänker att gruppen *lantbruk med binärningar* omfattar inemot hälften av rikets hela befolkning, är dock andelen för denna näringsgren fortfarande liten. Detta beror delvis på att nämnda befolkningsgrupp för utövande av sin näring är mindre i behov av lärdomsskolebildning än de flesta andra, delvis på de ekonomiska svårigheter, som skolningen av barnen erbjuder då dessa i många fall inte kunna bo hemma.

Gruppen *industri, hantverk och byggnadsverksamhet* har jämfört med läsåret 1940—41 ökat med 4.5 %, varemot grupperna *handel m. m. samt offentlig verksamhet* minskats med respektive 5.1 och 3.2 %. Gruppen *samfärdsel* har förblivit ungefär oförändrad.

Vid en jämförelse mellan relationstalen mellan statsskolor och privatskolor observeras, att arbetsgivargrupperna i allmänhet äro talrikare representerade i privatskolorna, arbetare och tjänstepersonal åter i statsskolorna. Detta beror på att statsskolornas terminsavgifter äro lägre än privatskolornas och att i dessa frielevsplatser stå rikligare till buds för barn till föräldrar tillhörande de socialt osjälvständiga yrkesklasserna. Jordbrukarnas barn besöka i främsta rummet privatskolor på grund av att antalet statsskolor på den egentliga landsbygden är mycket litet.

Av följande tabell framgå de viktigaste uppgifterna om frieleverna. Med frielev avses här de elever som helt eller delvis befriats från terminsavgift.

9. Oppilaat isän ammatin mukaan lukuvuonna 1948—49. — Eleverna efter faderns yrke läsåret 1948—49.

Élèves selon la profession du père, année scolaire 1948—49.

Isän ammatti — Faderns yrke <i>Profession du père</i>	Kaikki koulut Alla skolor <i>Toutes les écoles</i>	Valtion koulut Statskolor <i>Écoles de l'État</i>	Kunnall. ja yksityiset koulut Komm. och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>	Suomenkieliset koulut Finskpråkiga skolor <i>Écoles finnoises</i>	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Écoles suédoises</i>	Kaikki koulut Alla skolor <i>Toutes les écoles</i>	Valtion koulut Statskolor <i>Écoles de l'État</i>	Kunnall. ja yksityiset koulut Komm. och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>	Suomenkieliset koulut Finskpråkiga skolor <i>Écoles finnoises</i>	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Écoles suédoises</i>
	Luku — Antal — <i>Nombre</i>					%				
Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk med binäringar — <i>Agriculture ainsi que les occupations accessoires</i>	22 499	6 796	15 703	20 813	1 686	25.7	17.9	31.6	27.1	15.6
Maanviljelijöitä, puutarhureita, metsänhoitajia, kalastajia, työnjohtajia, neuvoja y. m. — Lantbrukare, trädgårdsmästare, forstmästare, fiskare, arbetsledare, konsulenter m. fl.	20 776	6 308	14 468	19 240	1 536	23.7	16.6	29.1	25.0	14.2
Maataloustyöntekijöitä — Lantbruksarbetare	1 723	488	1 235	1 573	150	2.0	1.3	2.5	2.1	1.4
Teollisuus, käsityö ja rakennustoiminta — Industri, hantverk och byggnadsverksamhet — <i>Industrie, arts et métiers, construction</i>	25 706	11 865	13 841	22 373	3 333	29.3	31.1	27.8	29.0	30.8
Työnantajia, päällystöä, toimistohenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap, kontorspersonal	7 219	2 962	4 257	5 950	1 269	8.2	7.7	8.6	7.7	11.7
Itsenäisiä käsityöläisiä — Självständiga hantverkare	4 631	2 026	2 605	4 039	592	5.3	5.3	5.2	5.2	5.5
Palveluskuntaa ja työntekijöitä — Arbetare och tjänstepersonal	13 856	6 877	6 979	12 384	1 472	15.8	18.1	14.0	16.1	13.6
Liikenne sekä posti-, lennätin- ja puhelinlaitos — Samfärdsel inkl. post-, telegraf- och telefonväsen — <i>Communications ainsi que postes, télégraphes et téléphones</i>	8 859	4 661	4 198	7 569	1 290	10.1	12.3	8.5	9.8	12.0
Liikenteenharjoittajia, päällystöä, toimistohenkilöitä — Företagare, chefskap, kontorspersonal ..	3 616	1 748	1 868	3 059	557	4.1	4.6	3.8	3.9	5.2
Palveluskuntaa ja työntekijöitä — Arbetare och tjänstepersonal	5 243	2 913	2 330	4 510	733	6.0	7.7	4.7	5.9	6.8
Kauppa, pankit ja vakuutuslaitokset, ravintola ja hotelliliikkeet — Handel, bank- och försäkringsverksamhet, hotell- och restaurangrörelse — <i>Commerce, banques et compagnies d'assurance, restaurants et hôtels</i>	11 033	5 046	5 987	9 177	1 856	12.5	13.3	12.0	12.0	17.2
Liikkeenharjoittajia, päällystöä, toimistohenkilöitä — Företagare, chefskap, kontorspersonal	8 987	3 899	5 088	7 519	1 468	10.2	10.2	10.2	9.8	13.6
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	2 046	1 147	899	1 658	388	2.3	3.1	1.8	2.2	3.6
Julkinen toiminta — Offentlig verksamhet — <i>Services publics</i>	10 751	5 787	4 964	9 551	1 200	12.3	15.2	10.0	12.4	11.1
Valtion, kirkon ja kunnan virkamiehiä ja toimistohenkilöitä — Tjänstemän och byråpersonal i statens, kyrkans och kommunens tjänst	7 073	3 450	3 623	6 395	678	8.1	9.1	7.3	8.3	6.3
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	3 678	2 337	1 341	3 156	522	4.2	6.1	2.7	4.1	4.8
Opetustoimi (korkeakoulut, koulut ja opistot) — Undervisning (högskolor, skolor, institut) — <i>Instruction [hautes écoles, écoles, instituts]</i>	3 340	1 529	1 811	2 901	439	3.8	4.0	3.6	3.8	4.1
Opettajia — Lärare	3 071	1 410	1 661	2 672	399	3.5	3.7	3.3	3.5	3.7
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	269	119	150	229	40	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4
Vapaat ammatit — Fria yrken — <i>Professions libérales</i>	2 868	1 207	1 661	2 343	525	3.3	3.1	3.4	3.0	4.6
Lääkäreitä, apteekkareita, sairaanhoitajia y. m. — Läkare, apotekare, sjuksköterskor m. fl.	1 563	618	945	1 253	310	1.8	1.6	1.9	1.6	2.7
Kirjailijoita, taiteilijoita, sanomalehtimiehiä y. m. — Författare, konstnärer, redaktörer m. fl.	690	309	381	568	122	0.8	0.8	0.8	0.7	1.1
Yhdistysten, asianajotoimistojen y. m. virkailijoita ja toimistohenkilöitä — Tjänstemän och kontorspersonal i förenings-, advokatbyråers m. fl. tjänst	615	280	335	522	93	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8
Kotiapulaisia ja siivoojia — Hembiträden och städerskor — <i>Domestiques et femmes de ménage</i>	448	183	265	382	66	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6
Muut toimet — Övriga yrken — <i>Autres professions</i> ..	2 236	971	1 265	1 807	429	2.5	2.6	2.6	2.4	4.0
Yhteensä — Summa — <i>Total</i>	87 740	38 045	49 695	76 916	10 824	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

10. Vapaaoppilaat. — Frieleverna. — Boursiers.

	1943— 44	1944— 45	1945— 46	1946— 47	1947— 48	1948— 49	1943— 44	1944— 45	1945— 46	1946— 47	1947— 48	1948— 49
	Luku — Antal — Nombre						% kaikista oppilaista % av hela elevantalet en % du total des élèves					
Valtionkoulut — Statsskolor — <i>Écoles de l'État</i>	12 459	12 362	11 734	11 293	11 612	12 215	38,1	37,4	34,1	31,7	31,1	32,1
Kunn. ja yksityisk. — Komm. o. privatskolor — <i>Écoles municipi- pales et privées</i>	6 115	7 381	7 104	7 534	7 538	8 080	17,0	18,6	16,5	16,6	15,9	16,3
Kaikkiaan — Inalles — Total	18 574	19 743	18 838	18 827	19 150	20 295	27,0	27,1	24,1	23,2	22,6	23,1

Vapaaoppilaita oli suhteellisesti eniten lukuvuonna 1940—41, jolloin heitä oli $\frac{1}{3}$ kaikista oppilaista. Sen jälkeen on suhdeluku alentunut ja oli heitä lukuvuonna 1948—49 vajaa neljäsosa kaikista oppilaista. Valtionkouluissa oli viimeainittuna lukuvuonna vapaaoppilaita suhteellisesti kaksi kertaa enemmän kuin yksityiskouluissa.

Lukuvuosina 1938—39 ja 1945—49 oppikouluihin otettujen uusien oppilaiden lukumäärä ilmenee seuraavasta taulusta.

Antalet frielever var procentuellt störst läsåret 1940—41, då dessa utgjorde drygt $\frac{1}{3}$ av alla elever. Därefter har relationstalet sjunkit och utgjorde läsåret 1948—49 mindre än en fjärdedel av samtliga elever. I statsskolorna funnos sistnämnda läsårs proportionsvis dubbelt flere frielever än i privatskolorna.

Antalet till lärdomsskolorna nyintagna elever läsåren 1938—39 och 1945—49 framgår av följande tabell.

11. Uudet oppilaat. — Nya elever. — *Élèves nouveaux.*

Lukuvuosi Läsår <i>Année scolaire</i>	Valtionkoulut — Statsskolor <i>Écoles de l'État</i>			Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privatskolor <i>Écoles municipales et privées</i>			Kaikki koulut Samtliga skolor <i>Toutes les écoles</i>
	Suomenk. Finskpr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suèdoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskpr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suèdoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	
1938—39	5 126	754	5 880	5 997	940	6 937	12 817
1945—46	7 706	1 050	8 756	11 241	1 281	12 522	21 278
1946—47	7 239	1 089	8 328	11 146	1 246	12 392	20 720
1947—48	7 126	1 154	8 280	11 027	1 268	12 295	20 575
1948—49	7 056	1 134	8 190	11 492	1 286	12 778	20 968

Uusien oppilaiden lukumäärän kehitys, joka valtion- ja yksityiskouluissa on erilainen, käy ilmi taulusta 11.

Taulu 12 osoittaa, että oppikoulut ovat viime vuosina saaneet I luokan oppilaansa yhä suuremmassa määrässä kansakoulusta, jota vastoin valmistavien koulujen merkitys pohjakouluna on vähentynyt.

Utvecklingen av antalet nya elever, som i stats- och privatskolorna företer en olikartad tendens, framgår ur tabell 11.

Tabell 12 utvisar att allt flere elever på I klassen i lärdomsskolorna besökt folkskola, varemot de förberedande skolornas betydelse minskats.

12. I luokan uudet oppilaat pohjakoulun mukaan. — I klassens nya elever efter bottenskola. — *Les élèves nouveaux de la première classe d'après leur instruction primaire.*

Lukuvuosi Läsår <i>Année scolaire</i>	I luokalle otettiin uusia oppilaita — Till I klassen intogs nya elever <i>Élèves reçus dans la 1 re classe</i>						
	Kansakouluista Från folkskolor <i>Venant des écoles primaires</i>		Valmistavista kouluista Från förberedande skolor <i>Venant des écoles préparatoires</i>		Muuilta Övriga <i>Autres</i>		Yhteensä Summa <i>Total</i>
1938—39	6 442	% 84,9	739	% 9,7	210	% 5,4	7 391
1945—46	14 224	91,3	624	4,0	732	4,7	15 580
1946—47	14 762	91,4	735	4,6	653	4,0	16 150
1947—48	15 145	92,9	647	4,0	507	3,1	16 299
1948—49	15 823	94,7	377	2,2	515	3,1	16 715

Tämä johtuu siitä, että oppivelvollisuuslakia helmi-kuun 14 p:nä 1946 muutettiin siten, että oppivelvollista lasta ei saa ottaa oppilaaksi sellaiseen kouluun, jossa ei opeteta yhtä monta viikotuntia ja yhtä monta lukuvuotta kuin kansakoulun vastaavalla asteella.

Seuraavassa asetelmassa esitetään luokalle jääneiden oppilaiden suhdeluvut sodanedelliseltä ajalta ja lukuvuosilta 1946—49.

Detta beror på att lagen om läroplikt ändrades den 14 februari 1946 sålunda att barn i läropliktsåldern inte få intagas som elever i sådana skolor, i vilka undervisning inte meddelas under lika många veckotimmar och lika många läsår som på folkskolans motsvarande stadium.

Följande sammanställning visar procenttalen för på klassen kvarstannande elever före kriget och under läsåren 1946—49.

	1939	1946	1947	1948	1949
Valtionkoulut — Statsskolor — <i>Écoles de l'État</i>	18.0	17.5	17.9	18.2	17.7
Kunnalliset ja yksityiskoulut — Kommunala och privata skolor — <i>Écoles municipales et privées</i>	18.8	16.9	16.6	16.7	16.2
Kaikki oppikoulut — Samtliga lärdomsskolor — <i>Toutes les écoles secondaires</i>	18.4	17.2	17.2	17.4	16.9

Näistä: — Därav: — *Dont:*

Suomenkieliset — Finskspråkiga — <i>Finnoises</i>	18.5	17.3	17.4	17.5	17.1
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — <i>Suédoises</i>	18.1	16.1	15.3	16.6	15.5
Keskikouluaste — Mellanskolstadiet — <i>Écoles moyennes</i>	17.8	16.9	17.0	17.1	16.7
Lukioaste — Gymnasialstadiet — <i>Classes supérieures</i>	20.5	18.9	17.8	18.5	18.0

Luokalle jääneitä tarkoittavat suhdeluvut olivat vuosina 1946—49 kauttaaltaan pienemmät kuin ennen sotaa. Mainittuina vuosina suomenkielisten koulujen oppilaista jäi luokalle hiukan suurempi osa kuin ruotsinkielisten. Seuraavat luvut osoittavat, montako % eri luokkien oppilaista vuonna 1949 jäi luokalle kaikki koulut huomioonottaen: I lk. 13.8, II lk. 19.5, III lk. 18.7, IV lk. 17.0, V lk. 14.7, VI lk. 23.2, VII lk. 21.5 %.

6. Oppikoulujen menot ja tulot.

Taulusta 13 käyvät ilmi oppikoulujen menot lukuvuonna 1938—39 ja lukuvuosina 1945—49.

Procenttalen för dem, som kvarstannat på klassen voro åren 1946—49 genomgående mindre än före kriget. I de finskspråkiga skolorna var antalet kvarstannade under nämnda år proportionsvis något större än i de svenskspråkiga skolorna. Följande tal, vilka hänföra sig till alla skolor, utvisa huru många % av eleverna år 1949 som kvarstannade på klassen: I kl. 13.8, II kl. 19.5, III kl. 18.7, IV kl. 17.0, V kl. 14.7, VI kl. 23.2, VII kl. 21.5 %.

6. Lärdomsskolornas utgifter och inkomster.

Av tabell 13 framgår lärdomsskolornas utgifter läsåret 1938—39 och läsåren 1945—49.

13. Oppikoulujen menot, 1 000 mk. — Lärdomsskolornas utgifter, 1 000 mk. — *Dépenses des écoles secondaires.*

Lukuvuosi Läsår <i>Année scolaire</i>	Valtionkoulut — Statsskolor <i>Écoles de l'État</i>			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>			Kaikki oppikoulut Samtliga lärdomsskolor <i>Toutes les écoles secondaires</i>		
	Suomenk. Finskspr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suédoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskspr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suédoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskspr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suédoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
1938—39	68 816	15 362	84 178	52 993	15 823	68 816	121 809	31 185	152 994
1945—46	213 803	43 726	257 529	238 421	44 748	283 169	452 224	88 474	540 698
1946—47	319 145	57 516	376 661	337 572	63 142	400 714	656 717	120 658	777 375
1947—48	545 612	101 503	647 115	563 494	102 263	665 757	1 109 106	203 766	1 312 872
1948—49	611 172	115 873	727 045	696 267	124 790	821 057	1 307 439	240 663	1 548 102

Kaikkina taulukkoon otettuina lukuvuosina eri kouluryhmien menot ovat jatkuvasti lisääntyneet. Tämä lisäys on osaksi todellista, johtuen koulujen lukumäärän lisääntymisestä, mutta etupäässä se on aiheutunut rahanarvon alenemisestä. Verrattaessa lukuvuotta 1948—49 viimeiseen lukuvuoteen ennen talvisotaa, voidaan huomata valtionkoulujen menojen nousseen noin 9-kertaisiksi, kunnallisten ja yksityisten noin 12-kertaisiksi. Viimemainittujen koulujen menojen jyrkempi nousu johtuu tietenkin siitä, että ko. aikana perustetut koulut ovat enimmäkseen yksityisiä ja kunnallisia. Vielä lukuvuonna 1938—39 valtionkoulujen menot olivat suuremmat kuin yksityiskoulujen, lukuvuosina 1940—45 tämä erotus vähitellen tasoittuu ja lukuvuonna 1945—46 yksityiskoulujen menot ylittivät valtionkoulujen menojen määrän.

Taulussa 14 annetaan yksityiskohtaisempia tietoja oppikoulujen menoista.

Kaikkien koulujen verrattomasti suurin menoryhmä on opettajain palkkaus, joka lukuvuonna 1948—49 oli 79 % kaikista menoista. Kun oppikoulujen taloudellinen asema yleisesti on heikko, ovat useimmat koulut pidätyneet suuria kustannuksia vaati-

Under alla de läsår tabellen omfattar ha utgifterna för samtliga skolgrupper kontinuerligt stigit. Denna stegring är delvis verklig, beroende på att antalet skolor ökats, men främst har nedgången av penningvärdet inverkat. Om man jämför läsåret 1948—49 med läsåret närmast före vinterkriget kan konstateras att statsskolornas utgifter c:a 9-dubblats och de kommunala och privata skolornas c:a 12-dubblats. Den kraftigare stegringen av sistnämnda skolors utgifter beror givetvis på, att de nygrundade skolorna för det mesta äro privata eller kommunala. Ännu läsåret 1938—39 voro statsskolornas utgifter större än privatskolornas, läsåren 1940—45 utjämnades denna skillnad småningom och läsåret 1945—46 överstego privatskolornas utgifter statsskolornas.

Tabell 14 innehåller mera detaljerade uppgifter om lärdomsskolornas utgifter.

Den ojämförligt största utgiftsposten för alla skolor utgör lärarnas avlöning, som under läsåret 1948—49 representerade 79 % av samtliga utgifter. På grund av att lärdomsskolornas ekonomi i allmänhet är dålig, har man i de flesta skolor avstått från större

14. Menot ryhmittäin, 1 000 mk. — Utgifterna gruppvis, 1 000 mk. — Dépenses des écoles secondaires.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Opettajain palkkaus Lärarnas avlöning Gages du personnel enseignant		Lämmitys, valaistus, sil- vovus, opetuskalusto y. m. För värme, lyse, städning, undervisningsmaterial m. m. Chauffage, éclairage, matériel scolaire, etc.		Koulutalon hoito- ja kor- jauskustannukset y. m. Skötsel och reparation av skolhuset m. m. Entretien et réparations de la maison d'école		Todellinen vuokra Faktisk hyra Loyer		Yhteensä Summa Total
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	
Valtionkoulut—Statsskolor—Écoles de l'État									
1938—39....	66 324	78.8	12 640	15.1	4 781	5.7	433	0.5	84 178
1945—46....	199 025	77.3	35 382	13.7	21 521	8.4	1 601	0.6	257 529
1946—47....	299 202	79.4	57 792	15.3	17 526	4.7	2 141	0.6	376 661
1947—48....	520 484	80.4	103 502	16.1	20 362	3.1	2 767	0.4	647 115
1948—49....	601 928	82.8	104 179	14.3	18 203	2.5	2 735	0.4	727 045
Kunnalliset ja yksityiskoulut—Kommunala och privatskolor—Écoles municipales et privées									
1938—39....	52 199	75.9	9 573	13.9	3 762	5.4	3 282	4.8	68 816
1945—46....	203 103	71.7	56 204	19.8	15 470	5.5	8 392	3.0	283 169
1946—47....	308 421	77.0	72 384	18.1	9 375	2.3	10 534	2.6	400 714
1947—48....	529 358	79.5	104 558	15.7	16 977	2.6	14 864	2.2	665 757
1948—49....	618 860	75.4	163 584	19.9	21 044	2.6	17 569	2.1	821 057
Kaikki koulut—Alla skolor—Toutes les écoles									
1938—39....	118 523	77.5	22 213	14.5	8 543	5.6	3 715	2.4	152 994
1945—46....	402 128	74.4	91 586	16.9	36 991	6.9	9 993	1.8	540 698
1946—47....	607 623	78.2	130 176	16.7	26 901	3.5	12 675	1.6	777 375
1947—48....	1 049 842	80.1	208 060	15.8	37 339	2.8	17 631	1.3	1 312 872
1948—49....	1 220 788	78.9	267 763	17.3	39 247	2.5	20 304	1.3	1 548 102

vista korjaustöistä. Menoerä koulutalon hoito- ja korjauskustannukset on kahtena viimeisenä luku-
vuonna olleet vain 2—3 % kaikista menoista.

Seuraavasta taulusta ilmenevät viime vuosilta eri
kouluryhmien keskimääräiset vuosikustannukset
oppilasta kohden. Keskimäärät on laskettu huo-
mioottaen taulussa 14 eriteltyt menot, paitsi
koulutalojen hoito- ja korjauskustannuksia, mutta
lisäämällä arvioituna vuokrana 5 % koulutalon
arvosta.

och kostsammare reparationsarbeten. Utgiftsposten
skötsel och reparation av skolhusen uppgick under
de två senaste läsåren till endast mellan 2 och 3
procent av samtliga utgifter.

Följande tabell utvisar de olika skolgruppernas
årskostnader i genomsnitt per elev under de senaste
åren. Medeltalen ha uträknats för de i tabell 14
specificerade utgifterna, med undantag av kostna-
derna för skötsel och reparation av skolhusen, men
med tillägg av uppskattad hyra motsvarande 5 %
av skolhusets värde.

15. Keskimääräiset vuosikustannukset oppilasta kohden, mk. — Årliga medelkostnader per elev, mk.

Les dépenses moyennes par élève, mk.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Valtionkoulut—Statsskolor Écoles de l'État			Kunnalliset ja yksityiset koulut—Kommunala och privata skolor Écoles municipales et privées					
				Kaikkiaan—Inalles—Total			Siitä valtionapu—Därför understöd av staten—Subvention de l'État		
	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Kaikki koulut Alla skolor Toutes les écoles	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Kaikki koulut Alla skolor Toutes les écoles	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Kaikki koulut Alla skolor Toutes les écoles
1938—39.....	3 525	4 987	3 728	2 420	3 345	2 585	1 548	1 854	1 603
1945—46.....	9 042	14 700	9 690	6 174	8 757	6 488	3 341	4 502	3 482
1946—47.....	12 798	17 013	13 324	8 714	11 922	9 101	4 525	6 163	4 722
1947—48.....	20 076	25 241	20 765	13 864	18 831	14 443	8 374	11 629	8 753
1948—49.....	22 351	29 156	23 255	16 187	22 199	16 885	7 240	13 317	7 946

Kustannukset oppilasta kohden ovat valtionkou-
luissa huomattavasti suuremmat kuin yksityiskou-
luissa, johtuen siitä että opettajain palkat ensin-
mainituissa ovat korkeammat. Valtionkouluilla on
nim. paremmat mahdollisuudet maksaa korkeita
palkkoja ja lisäksi tähän ryhmään kuuluu paljon
vähemmän kuin yksityiskoulujen ryhmään keski-
kouluja, joiden opettajien pätevyysvaatimukset ovat
pienemmät. Vielä on muistettava, että valtion koulu-
talot yleensä ovat parempia ja kalliimpia kuin yksi-
tyiskoulujen. Lukuvuonna 1948—49 olivat kustan-
nukset oppilasta kohden valtionkouluissa noin 38 %
suuremmat kuin yksityiskouluissa.

Kostnaderna per elev äro i statsskolorna betydligt
större än i privatskolorna, på grund av att lärarnas
löner i de förstnämnda äro högre, vilket dels beror
på att statsskolorna har bättre möjligheter att er-
lägga högre löner, dels på att bland dessa skolor
antalet mellanskolor, där lärarnas kompetens är
lägre, är långt mindre än bland privatskolorna.
Dessutom bör ihågkommas att statsskolornas hus i
genomsnitt äro bättre och dyrbarare. Läsåret 1948
—49 voro kostnaderna per elev i statsskolorna c:a
38 procent större än i privatskolorna.

Kaikkien oppikoulujen tulot — lukuunottamatta valtion ja kunnan avustuksia — olivat lukuvuonna 1948—49 335.0 milj. mk. Tästä summasta tuli valtionkoulujen osalle 90.9 milj. mk, josta 71.8 milj. mk oppilasmaksuja ja 19.1 milj. mk muita tuloja. Vastaavat summat yksityiskoulujen osalta ovat: oppilasmaksut 193.1 milj. ja muut tulot 51.0 milj. eli yhteensä 244.1 milj. mk.

Seuraavassa taulussa esitetään tiedot oppikoulujen tuloista.

16. Oppikoulujen tulot, 1 000 mk. — Lärdomsskolornas inkomster, 1 000 mk. — Revenus des écoles supérieures, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Oppilasmaksut Elevavgifter Rétributions		Avustukset kunnallisille ja yksityiskouluille Understöd åt kommunala och privata skolor Subventions aux écoles municipales et privées		Muut tulot Övriga inkomster Autres revenus		Yhteensä Summa Total		
	Valtion koul. Statsskolor Écoles de l'État	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Écoles municipales et privées	Valtiolta Av staten De l'État	Kunnalta Av kommunen Communale	Valtion koul. Statsskolor Écoles de l'État	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Écoles municipales et privées	Valtion koul. Statsskolor Écoles de l'État	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Écoles municipales et privées	Kaikki oppi- koulut Samtliga lärdomsskolor Toutes les écoles secondaires
1938—39	14 441	22 005	44 002	2 510	122	4 407	14 563	72 924	87 487
1945—46	20 644	91 368	149 889	13 399	10 776	30 113	31 420	284 769	316 189
1946—47	22 834	129 178	214 867	16 422	654	23 908	23 488	384 375	407 863
1947—48	61 768	183 815	416 162	23 272	11 658	38 345	73 426	661 594	735 020
1948—49	71 757	193 102	394 856	28 143	19 114	51 052	90 871	667 153	758 024

Yksityiskoulujen suurin tuloerä on kunakin lukuvuonna ollut valtionapu, joka kysymyksessä olevina vuosina on vaihdellut 53:sta 63 prosenttiin kokonaistuloista. Oppilasmaksut taas ovat olleet 28—34 %.

Taulussa 17 on tietoja valtion sekä kunnallisten ja yksityiskoulujen oppilasmaksuista.

17. Oppilasmaksut, 1 000 mk. — Elevavgifter, 1 000 mk. — Rétributions scolaires.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Valtionkoulut — Statsskolor Écoles de l'État			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Écoles municipales et privées			Kaikki oppikoulut Samtliga lärdomsskolor Toutes les écoles secondaires		
	Suomenk. Finskpr. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total
1938—39	12 468	1 973	14 441	17 572	4 433	22 005	30 040	6 406	36 446
1945—46	18 469	2 175	20 644	78 800	12 568	91 368	97 269	14 743	112 012
1946—47	20 378	2 456	22 834	112 440	16 738	129 178	132 818	19 194	152 012
1947—48	55 406	6 362	61 768	159 425	24 390	183 815	214 831	30 752	245 583
1948—49	63 159	8 598	71 757	160 810	32 292	193 102	223 969	40 890	264 859

7. Ylioppilastutkinto.

Vuosina 1943—49 on kaikille ylioppilaskokelaille myönnetty se helpotus vaatimuksista, että matematiikan ja reaalikoe ovat olleet vaihtoehtoiset. Vuosina 1945 ja 1946 kokelaiden lukumäärä oli suurempi kuin koskaan aikaisemmin, johtuen siitä että monen miespuolisen oppilaan ylioppilaaksitulo sodan takia lykkääntyi vuodella tai parilla. Ensimmäisenä vuonna ylioppilaskokelaiden koko luku oli 5 832, jälkimmäisenä 5 943. Kuitenkin on sotilaskirjoituksista huomattava, että niitä vuosina 1945 ja 1946 toimeenpantiin useamman kerran, jonka johdosta samat, hylätyt kokelaat voivat sisältyä tauluun kaksi tai kolmekin kertaa. Seuraavassa taulussa on yksityiskohtaisempia tietoja ylioppilaskokelaista vuosina 1939 ja 1946—49.

De sammanlagda inkomsterna 1948—49 i alla lärdomsskolor — exklusive understöd av stat och kommun — belöpte sig till 335.0 milj. mk. Av denna summa inflöt till statsskolorna 90.9 milj. mk, därav 71.8 milj. mk i elevavgifter och 19.1 milj. mk i övriga inkomster. Motsvarande belopp för privatskolorna voro: elevavgifter 193.1 milj. och övriga inkomster 51.0 milj. eller sammanlagt 244.1 milj. mk.

Följande tabell innehåller uppgifter om lärdomsskolornas inkomster.

I privatskolorna har den största inkomstposten varit statsunderstödet, som under ifrågavarande år varierat mellan 53 och 63 procent av de totala inkomsterna. Elevavgifternas andel ha åter varierat mellan 28 och 34 procent.

Tabell 17 innehåller uppgifter om elevavgifterna i statens, kommunens och privata skolor.

7. Studentexamen.

Åren 1943—49 ha alla kandidater beviljats den lättnaden, att matematik- och realprovet varit inbördes valbara. Åren 1945 och 1946 var antalet studentkandidater större än någonsin tidigare, beroende på att många manliga elever studentexamen på grund av kriget fördröjts med ett eller par år. Det förstnämnda året uppgick totalantalet studentkandidater till 5 832, det sistnämnda till 5 943. I fråga om militärstudentenskrivningarna bör likväl observeras, att dessa åren 1945 och 1946 ägde rum flere gånger, varför samma underkända abiturienter kunna ingå i tabellen två eller t. o. m. tre gånger. Mera detaljerade uppgifter om studentkandidaterna år 1939 och åren 1946—49 framgår av nedanstående tabell.

18. Ylioppilaskokelaat. — Studentkandidater. — *Épreuves écrites de baccalauréat, nombre des candidats.*

Vuosi År Années	Varsinaisia oppilaita — Ordinarie elever — <i>Élèves ordinaires</i>						Yksityisoppilaita Privatelever <i>Élèves privées</i>		Sotilaskirjoitukset Militärskrivningar <i>Épreuves des ex-combattants</i>
	Keväällä — Om våren — <i>Au printemps</i>			Syksyllä — Om hösten — <i>En automne</i>			Keväällä Om våren <i>Au printemps</i>	Syksyllä Om hösten <i>En automne</i>	
	Suomenk. koulut Finskpr. skolor <i>Écoles finnoises</i>	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor <i>Écoles suédoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. koulut Finskpr. skolor <i>Écoles finnoises</i>	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor <i>Écoles suédoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>			
1939..	2 164	488	2 652	366	120	486	13	55	—
1946..	2 354	404	2 758	434	89	523	95	30	2 537
1947..	2 879	524	3 403	360	101	461	141	24	678
1948..	2 766	460	3 226	567	124	691	125	58	212
1949..	3 089	498	3 587	533	98	631	160	78	93

Tarkasteltaessa tietoja vuoden 1949 varsinaisista oppilaista huomataan, että naispuoliset ylioppilaskokelaat olivat pienenä enemmistönä, ollen heitä 52.3 % kaikista kokelaista.

En granskning av de ordinarie eleverna år 1949 ger vid handen att de kvinnliga studentkandidaterna voro i knapp majoritet i det de utgjorde 52.3 % av samtliga kandidater.

19. Hyväksytyt kokelaat. — Godkända kandidater. — *Candidats reçus.*

Vuosi År Années	Varsinaisia oppilaita — Ordinarie elever — <i>Élèves ordinaires</i>						Yksityisoppilaita Privatelever <i>Élèves privées</i>		Sotilaskirjoitukset Militärskrivningar <i>Épreuves des ex-combattants</i>	Kaikkiaan Inalles <i>Total</i>
	Keväällä — Om våren — <i>Au printemps</i>			Syksyllä — Om hösten — <i>En automne</i>			Keväällä Om våren <i>Au printemps</i>	Syksyllä Om hösten <i>En automne</i>		
	Suomenk. koulut Finskpr. skolor <i>Écoles finnoises</i>	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor <i>Écoles suédoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. koulut Finskpr. skolor <i>Écoles finnoises</i>	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor <i>Écoles suédoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>				
1939..	1 797	365	2 162	292	93	385	74	38	—	2 659
1946..	1 915	318	2 233	325	75	400	51	13	1 562	4 259
1947..	2 545	419	2 964	265	76	341	99	15	244	3 663
1948..	2 199	334	2 533	463	94	557	56	35	55	3 236
1949..	2 557	398	2 955	386	71	457	82	51	23	3 568

Kuten ylioppilaskokelaista koskevien tietojen perusteella jo oli odotettavissa, hyväksytyjen kokelaiden lukumäärä oli suurin vuosina 1945 ja 1946. V. 1949 oli 86.3 % varsinaisista oppilaista suomenkielisiä, vastaavan luvun v:ltä 1939 ollessa 84.2.

Taulu 20 osoittaa, kuinka paljon uusista ylioppilaista oli poikia ja tyttöjä (yksityisoppilaita lukuunottamatta).

Såsom man på basen av uppgifterna om studentkandidaterna kunnat vänta sig var antalet godkända kandidater störst åren 1945 och 1946. År 1949 voro 86.3 % av de ordinarie eleverna finskspråkiga mot 84.2 % år 1939.

Tabell 20 utvisar, huru många av de nya studenterna voro gossar och huru många flickor (privat-elever inte medräknade).

20. Hyväksytyt kokelaat. — Godkända kandidater. — *Candidats reçus.*

Vuosi År Années	Suomenkieliset koulut Finskpråkiga skolor <i>Écoles finnoises</i>		Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Écoles suédoises</i>		Kaikkiaan Inalles <i>Total</i>		
	Poikia Gossar <i>Garçons</i>	Tyttöjä Flickor <i>Filles</i>	Poikia Gossar <i>Garçons</i>	Tyttöjä Flickor <i>Filles</i>	Poikia Gossar <i>Garçons</i>	Tyttöjä Flickor <i>Filles</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>
1939	1 148	941	232	160	1 380	1 101	2 481
1946	2 313	1 530	387	316	2 700	1 846	4 546
1947	1 451	1 588	242	268	1 693	1 856	3 549
1948	1 272	1 441	228	204	1 500	1 645	3 145
1949	1 358	1 607	268	202	1 626	1 809	3 435

Lähimpinä vuosina ennen talvisotaa uudet miesylioppilaat olivat enemmistönä, mutta vuosina 1947—49 oli heistä suurempi osa naisia. Viime vuosina hyväksytyjen kokelaiden kokonaismäärä on hyvin suuri, verrattuna esim. Ruotsin vastaavaan lukuun, joka v. 1948 oli 4 140. Viimemainituista oli 63.1 % poikia ja 36.9 % tyttöjä, vastaavien lukujen meidän maastamme ollessa 47.7 ja 52.3. Suomessa hyväksyttiin v. 1948 naispuolisia kokelaita 1 645, Ruotsissa 1 529.

Taulusta 21 ilmenee, paljonko keväällä kirjoittaneista varsinaisista oppilaista hyväksyttiin eri yleisarvosanoilla.

Åren närmast före vinterkriget voro de nya manliga studenterna i majoritet, men under perioden 1947—49 utgjordes flertalet av kvinnor. Totalantalet godkända studentkandidater de senaste åren är mycket stort då man betänker att deras antal i Sverige år 1948 uppgick till 4 140. Av dessa voro 63.1 % gossar och 36.9 % flickor, under det att motsvarande procental för vårt land voro 47.7 och 52.3. Antalet godkända kvinnliga kandidater år 1948 uppgick i Finland till 1 645 mot 1 529 i Sverige.

Av tabell 21 framgår, huru många av de ordinarie eleverna, som godkändes i vårens skrivningar och med vilka vitsord.

21. Hyväksytyt yleisarvosanan mukaan. — Godkända efter det allmänna vitsordet.

Élèves ayant fait leur baccalauréat, classés d'après la note reçue.

Kevätlukukausi Värterminen Semestre du printemps	Varsinaisia oppilaita hyväksytty yleisarvosanalla — Ordinarie elever godkända med vitsordet Élèves ordinaires ayant fait leur baccalauréat avec la note									Yhteensä Summa Total
	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor Écoles finnoises			Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor Écoles suédoises			Kaikki koulut Alla skolor Toutes les écoles			
	l	cl	a	l	cl	a	l	cl	a	
1946	299	994	622	47	183	88	346	1 177	710	2 233
1947	399	1 392	754	64	220	135	463	1 612	889	2 964
1948	248	1 073	878	34	157	143	282	1 230	1 021	2 533
1949	344	1 309	904	64	186	148	408	1 495	1 052	2 955

Kaikkina tauluun otettuina vuosina suurin ryhmä on yleisarvosanalla cum laude approbatur hyväksytyt.

V. 1949 hyväksyttiin arvosanalla laudatur 13.8 %, cum laude approbatur 50.6 % ja approbatur 35.6 %. Syksyllä suoritetuissa kirjoituksissa ovat tulokset aina olleet tuntuvasti huonommat kuin keväällä, esim. syksyllä 1949 laudatur 0.4 %, cum laude approbatur 18.0 % ja approbatur 81.6 %.

Taulussa 22 esitetään suhdeluvuina tietoja hylätyistä kokelaista.

Under samtliga år tabellen omfattar har antalet studenter med det allmänna vitsordet cum laude approbatur varit i majoritet.

År 1949 godkändes 13.8 % med vitsordet laudatur, 50.6 % med cum laude approbatur och 35.6 % med approbatur. På hösten ha resultaten i skrivningarna alltid varit betydligt sämre än på våren, t. ex. hösten 1949 0.4 % laudatur, 18.0 % cum laude approbatur och 81.6 % approbatur.

Tabell 22 innehåller procenttal rörande de underkända abiturienterna.

22. Hylätyt kokelaat, %. — Underkända kandidater, %. — Candidats refusés, %.

Vuonna År Années	Varsinaisia oppilaita hylättiin keväällä Ordinarie elever underkändes om våren Élèves ordinaires refusés au printemps					Yksityisoppi- laita keväällä Privatelever om våren Élèves privées au printemps	Varsinaisia oppi- laita syksyllä Ordinarie elever om hösten Élèves ordinaires à l'automne
	Valtionkoulut Statsskolor Écoles de l'État	Yksityiskoulut Privatskolor Écoles privées	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor Écoles finnoi- ses	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor Écoles suédoises	Kaikkiaan Inalles Total		
1939	15.6	21.2	17.0	25.2	18.5	43.5	20.8
1946	17.5	20.3	18.6	19.8	19.0	46.3	23.5
1947	14.0	12.0	11.6	20.0	12.9	29.4	26.0
1948	21.1	21.8	21.5	27.4	21.5	54.4	19.4
1949	16.1	18.9	17.2	20.1	17.6	48.7	27.6

Taulusta ilmenee, että tulokset ovat yleensä yksityiskouluissa olleet jonkin verran huonommat kuin valtionkouluissa. Ruotsinkielisissä kouluissa on kaikkina tauluun otettuina vuosina kokelaista hylätty suhteellisesti enemmän kuin suomenkielisissä kouluissa.

Av tabellen framgår att resultaten i privatskolorna i allmänhet varit något sämre än i statsskolorna. Antalet underkända i de svenskspråkiga skolorna har under alla de år tabellen omfattar varit proportionsvis större än i de finskspråkiga skolorna.